

■ Az elmúlt 4-5 évben gyökeres, akut, negatív irányultságú kriminológiai változások következtek be a térségben, s a gondok gyújtópontjába Szeged, a nagyváros került. Nagy megrázkódtatásként élte át a lakosság az 1994 január végi Z. Nagy-féle négyes gyilkosságot, amelynek hatásaként a megye, Szeged az itteni gondok és anomáliák hetekig címlapsztorit szolgáltatottak a különféle frott és képi médiák számára.

Hiába, be kell látni, hogy ma a tömegtájékoztató, a lapkészítés legalább annyira üzlet, mint küldetés – sokszor maguk a robotosok is nyögnek a prekonceptcionális megrendelések alatt –, s e térségben, ahol valaha Móra Ferenc, Tömörkény, Juhász Gyula írt, szerkesztett újságot, sokat fordult az idő kereké.

Nézzük, tényleg elengedhetetlen-e, hogy a felfokozott és gerjesztett indulatok állandósuljanak, hogyan is áll a közbiztonság a térségben.

Elmúlt az az idő, amikor hivatalos véleményeket, állásfoglalásokat az állampolgár rá lehetett „beszélni”, kényszeríteni – sikeresen. (Megjegyzem, meglehet, soha nem is volt

■ Csongrád megyéről, Szegedről, a közbiztonságról 1. Állandósulnak-e az indulatok?

Csongrád megye területét és lakosságát nézve közepes nagyságrendűnek és népességűnek tekinthető nyolc városában, ötvenegy községben és a kiterjedt tanyavilágban közel félmillió ember él. Szeged a legnagyobb város-meghatározó, de jelentősége messze túlmutat minden tekintetben a megyehatárokon, talán az országhatárokon is.

közbiztonsága, rendőri eredményessége? Megfelelőnek, az elmúlt öt évet tekintve a legeredményesebbnek, a gondok ellenére reményeket, megoldásokat hordozónak. Ugyanezt érzi-e a szegedi ember, vagy etől eltérő a véleménye? Ma, 1994 februárjában eltérő a vélemény, sokkal több az aggodalom, mint a reális reményérzet, valós biztonságérzet.

Ezek azok a kérdések, amelyekről szólni szeretnék, teljes szakmai nyíltsággal, az emberi és szakmai-rendőri oldalt egyaránt megvilágítandó.

Az 1. és a 2. számú mellékek egyaránt azt mutatják,

hogy jelentős mértékben csökkent az ismertté vált bűncselekmények száma Csongrád megyében és Szegeden is, mind abszolút számban, mind pedig a csúcspontot jelentő 1992. évhez viszonyítva. Ugyanakkor közel megegyező számú eredményes nyomozást fejeztek be a rendőri szervek 1993-ban, mint 1992-ben, ez pedig relatív hatékonyság-növekedést takar.

Nézzük, mi a helyzet a legjelentősebb kriminálstatisztikai mutatókkal! Az ismeretlen tettes ellen indított ügyek felderítése során az eredményesség 8,6 százalékkal javult (43,6 százalékra). A 11 emberölés és

9 ölési kísérlet, valamint összesen 26 életveszélyt, illetve halált okozó testi sértés mind egyikét sikerrel felderítette a rendőri apparátus 1993-ban, adós viszont továbbra is az 1992 őszi szikáncsi kettős gyilkosság tettesének kézrekerítésével.

A rablások száma közel 20 százalékkal csökkent ugyan, de még így is ötnaponta követnek el ilyen súlyos bűncselekményt Csongrád megyében. A felderítés eredményességén közel 18 százalékkal javított a főkapitányság (77,27 százalék), amely ekképpen országos szinten is figyelemreméltó. A fegyveres, álarcos pénztárcázati rablások mindegyikét sikerült felderíteni, volt olyan eset, amikor negyedórányi esélye ha volt az elkövetőknek, mert a szomszédos községben felállított ellenőrző ponton már fennakadtak menekülésre használt személygépkocsijukkal. A szegedi táskakapkodós tettesek ki-

létének egy részére is fény derült.

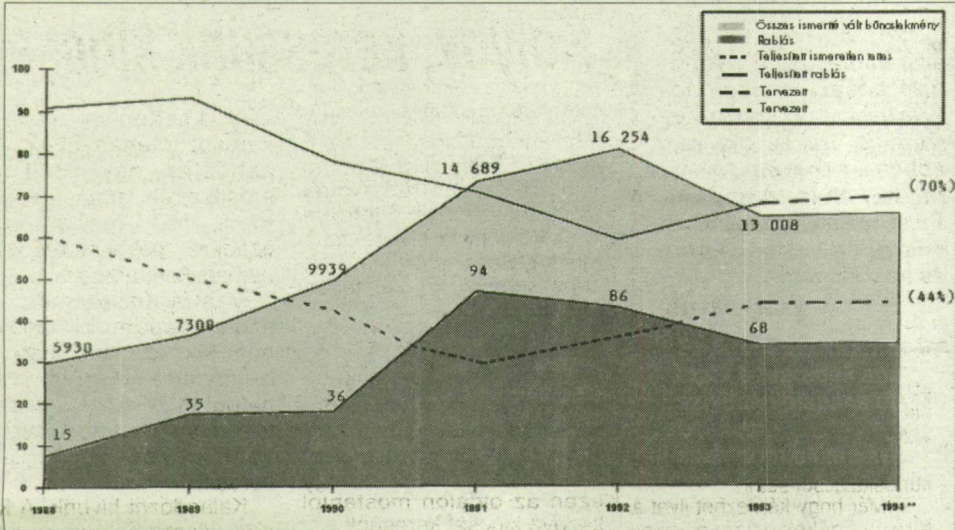
A gazdasági bűncselekmények felderítése terén élen jár a megye: vállalkozási csalások, szeszhamisítás és tiltott kereskedelme, olajügyek, szerzői és szomszédjogok megsértésének esetei szinte kivétel nélkül Csongrád megyéből indultak „hódító” útjukra, vagy legalábbis e megye rendőrsége figyelt fel ezekre először vagy az elsők között.

Ugyanakkor az is igaz, hogy kétnaponta lopnak autót a megyében (háromnegyedét Szegedről), és a kisebb, de az átlagembert legsúlyosabban érintő ügyekben (kerékpár- és alkalmi lopások, betörések, lopások stb.) még kevésbé eredményes a nyomozás. Ezek, valamint egyes nagyobb ügyekben a sikertelen nyomozás (Farkas Helga-ügy, szikáncsi kettős gyilkosság), párosulva a társadalmi és jogi problémákból adódó jelenségek – káros, hibás – rendőri ügygyé történő minősítésével – negatív – hangulathatás befolyásoló tényezők.

(Folytatjuk.)

Dr. Salgó László
megyei rendőrfőkapitány

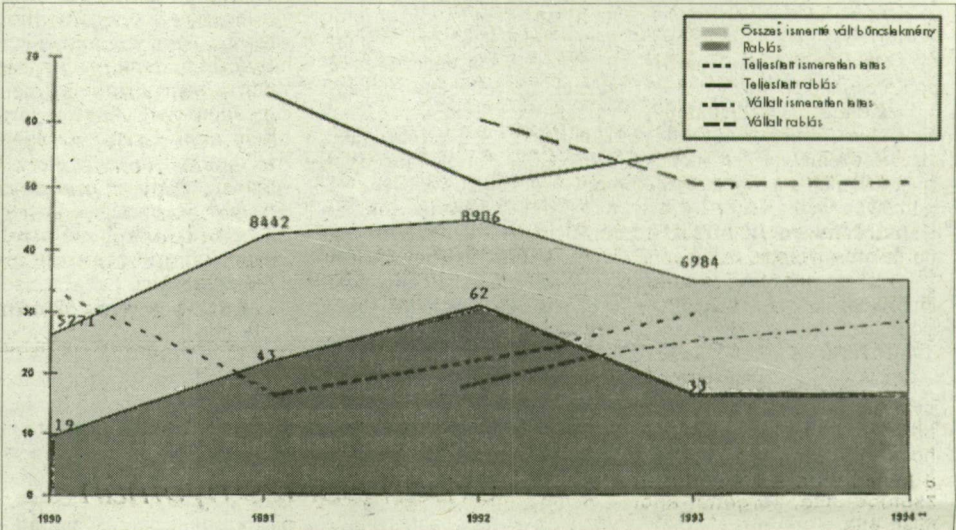
Mege összesen – felderítési mutatók határértékei (%)

* A modellezhetőség miatt az arányoktól eltekintettünk, és az abszolút számok a mérvadóak.

** A mezők folytonossága a rendőrkapitányok prognózisán alapul.

Szeged, rendőrkapitányság – felderítési mutatók határértékei (%)

* A modellezhetőség miatt az arányoktól eltekintettünk, és az abszolút számok a mérvadóak.

** A mezők folytonossága a rendőrkapitányok prognózisán alapul.

■ A fenti jó tanácsokat egy magántestőrtől kaptam, aki tisztában van az alvilág szabályzóival, hiszen volt már problémája velük. Szerinte ez az egyetlen módja az életben maradásnak, ha netán valaki összetűzésbe kerül a maffiával. Ugyanez vonatkozik a gázsprayre is – használat esetében –, attól is beavadulnak. Megoldás az, ha az ember békésen tűri a verést? Ha életben akar maradni...

Mindezek után lemondtam illegális fegyvervásárlási számdékomról, és a bölcs gondolatokat továbbadtam azoknak is, akik környezetemben hasonló alantas gondolatokat szöttek. Továbbra is érdekelt viszont a fegyverpiac és főleg az, milyen kereslete van napjainkban a stukkereknek.

Nem kell különösen hosszú tortúrát végigátnia annak, aki fegyverhez szeretne jutni, természetesen illegálisan. A legális verzió valamivel körülményesebb: jelentkezés, illetékbe-lyeg, vizsga és vizsgadíj; és ami fontos, a vásárolt fegyvert szigorúan nyilvántartják. Ezzel szemben elég, ha valamelyik városzéli nemzetközi zsidópiac közismert alakjának fülébe súgja, hogy pisztolyt szeretne vásárolni jelentős mennyiségű lőszerrel...

Első „üzletfelem”, a természetes méretű ukrán alaposan végigmért, miután brókerje bemutatott, majd tört magyarsággal érdeklődött:

– Milyen pisztoly kell?
– Ha lehet, egy PA-63-as –

■ „A kis kézi szerszámok a legkeresettebbek...”

Stukkerplacc és fegyverpiac

válaszoltam, mert ugye csak ezt a típust ismertem ekkor még, ez maradt meg bennem katona koromból. – Milyen összegről van szó?

– Negyvenezer – vágta rá azonnal –, és van még száz lőszer.

– Hangtompítóval együtt? – érdeklődtem, legyen az ember következetes.

Az ukrán a brókerhez fordult és hosszasan magyarázott. A választ a „kollégától” kaptam, tiszta magyarsággal:

– Azt mondja, hogy nem lehet hangtompítóval, mert az csakis gyilkolásra kell neked, és ő ezt nem vállalja. Ha kell a pisztoly, jövő héten itt van, de hangtompító nélkül és negyvenezerért.

Nem tudtunk megegyezni, de még tippet sem adtak, hol találhatok ilyen mordályt. Az azért már jelent valamit, ha az effajta gyilkos szerszámot – hangtompítóval – igen nehéz beszerezni.

Beszerezési idő: két nap

Telefonon kaptam a következő értesítést, hová és mikor kell mennem fegyvernézőbe. Fiatal srác tett elem egy Czetka Brjovkát negyvenezerért.

– Ha az alvilág megkóstol valami miatt, jobb, ha nincs a zsebedben fegyver. Vagy ha mégis ott lapul, ne gondold rá, hogy előveszed. Jobban jársz...
– Mégpedig?
– Így megúszhatod egy alapos veréssel, és nagy az esélyed, hogy életben maradsz. Ha azonban fegyvert rántasz, azok azonnal lőnek. A zsebben lapuló fegyver, az biztos halál.

– Elég szakadtnak látszik a „műszer” – forgattam érdeklődve a fegyvert. Nem lehet alkudni?

– Őt rongyot keresek rajta – így a srác –, ennyi meg kell a rizikóért. Egyébként tuti fegyver, ki van csiszolva a gyári szám.

– Valamivel komolyabb stukkerekre gondoltam.

– Oké, hozok még, nézd meg, melyik tetszik...

Egy Miami típusú volt a következő darab, majd egy Magnum következett a sorban. Alaposan tanulmányozhattam három régi pisztolyt, ami át lett alakítva, de a srác már nem tudta a típusát megmondani. Általában két napot kellett várni a következő darabra, ennyi a beszerezési idő...

Eltelt egy hónap. Csaknem tíz különböző márkájú kézi fegyvert szemlélhettem meg,

mire a megbízók megelégtették a dolgot és nem küldtek bemutatót.

– Tudom, hogy már az idegeitekre megyek – nyugtattam a fiút –, de nehéz választani, meg aztán a pénztárcám is szűkös. Tudod, pár héttel ezelőtt mutattál nekem egy Miami-t. Azt hiszem, az megfelelne – próbáltam feléleszteni az árus kedvét.

– Na ne viccelj már – ingatta a fejét –, azóta már vagy ötöt eladtam a Miami-ból és nem biztos, hogy egyhamar ugyanolyan típus érkezik.

– Valami egyszerűbb gyors-tűzelő géppisztolyt nem tudnál szerezni? Igaz, az már nem nekem, hanem a barátomnak kell – hazudtam, bár elég meggyőző volt érdeklődésem.

– Van olyan is, csak kissé körülményes a behozatala. Általában itt a kis kézi szerszámok a legkeresettebbek – tájékoztattott a nepper.

– Honnan hozzák ezeket a stukkereket?

– Jugóból. A szabadkai piacon elég könnyen hozzáférhető, csak hát a határizikót is meg kell fizetni...

Szárazvirág és hatlővetű

A Délvidéken virágzik a fegyverkereskedelem. A szállítók kétnaponta fordulnak egy-két pisztollyal, ahogy a kereslet kívánja... Nagy a rizikó, de a busás haszon nem riasztja el a beszerzőket. És még valami: stukkert nem csak a Délvidéken lehet eladni.

A szabadkai piacon ma már minden van, ami nálunk tiltott. Igazán nem kell keresgetni a fegyvert, ha az ember sokáig tanácstalanul forgolódik a tömegben, előbb-utóbb valaki megkérdezi, mit keres ilyen túrlembesen: drogot vagy fegyvert.

Mivel már rendelkeztem némi információval, nem volt nehéz a stukkerplacc közelébe kerülőm. Félórányi várakozás után fel is tűnt az egyik neppernek, hogy valami olyat keresek, amit ők árulnak. Miután

megbeszéltük, mire volna szükségem, a közelben lévő szárazvirág-áruhoz vezetett.

Az árak már jóval konszolidáltakabbak, mint idehaza, és természetesen a kínálat is jóval nagyobb. Kétszázötven-háromszáz márkáért elfogadható minőségű pisztolyt kínálnak, a hozzávaló doboz lőszerrel együtt. Lövedékből van utánpótlás bőven, elég, ha az ember bemondja a fegyver típusát, máris kiszolgálják a megfelelő mennyiségű skulóval. Ha valaki nem vállalja a rizikót a határon, egy újabb száz márká ellenében házhoz is szállítják az árut. A fegyverek nagy része „steril”, tehát a gyári szám gondosan ki van köszörülve, sőt megtekinthettem olyat is, melyen a cső újracserélt volt és új huzagolást kapott.

Érdekes kontraszt. Az asztalon a takaró alatt fegyverek lapulnak, fölöttük szépen csokorba kötött száraz virágok...

Ha jól számolom, a fegyverkereskedelemben a kézfegyverek darabján 20-25 ezret keresnek az árusok. Ha csak elvonta öt-hat darabot adnak el, máris szép summa. Bizonyára nem érdekli őket, mi lesz a fegyverezzenél további sorsa. Hogy lőnek-e velük és kire? A pénz körül forog minden. Ami ebben a legsajnálatosabb, hogy az életünk is...

(- posztobányi -)

Önállóan, jól dolgozni tudó kőműveseket és segéd munkásokat keresünk felvételre.
Érdeklődni:
Dombi és Társai Kft.
Szeged, Madách u. 11.

Sopron belvárosának új üzlet- és irodaházban üzletek, irodák, lakások eladók, esetleg bérelhetők.
Érd.: Moép Kft.
99/338-070, 99/338-950

Kutyakiképzés! Litina kutyatápok, felszerelési cikkek forgalmazása.
Hétköznap du. 15-16-ig.
6727 Szeged, Gerle u. 57. sz.

Autókozmetikai Szalon
Szeged, Rákóczi u.-Álföldi u. sark Tel.: (62) 312-917
Vállalunk:
kézi mosást, polírozást, gravírozást, szélvédőjavítást, belső tisztítást.

Asztalosok, építkezők !
Február 28-tól március 12-ig óriási kedvezménnyel kiárusítást tartunk sík- és domborított hőszigetelő üvegekből.
„Szilánk” Szeged, Teréz u. 42.

Újszeged, Fő fasor 57. alatt épülő reprezentatív társasházban lakások, rendelő, raktárak eladók.
Érdeklődni: 432-602, 432-648 vagy Fő fasor 55/B, 17 órától.